

Helge Østbye 21. januar 2013

Evaluering:

Mevi211 Pressehistorie høsten 2012

Faglærers vurdering av gjennomføring

Jeg har hatt dette og tilsvarende kurs i pressehistorie mange ganger tidligere. I forhold til forrige gang, er det gjort en *strukturell endring* i kurset (studieplanendring for både bachelor i medievitenskap og for dette emnet): Tidligere kunne studentene velge mellom skrive en emneoppgave (tema godkjent av faglærer) eller en skoleeksamen. Emneoppgava kunne brukes som bacheloroppgave. I det nye opplegget skal alle studentene ha hjemmeeksamen i kurset. Bacheloroppgava skrives i et eget kurs (Mevi200). Studentene oppfordres til å skrive bacheloroppgave med tema fra ett av de emnene som det undervises i i det aktuelle semesteret. De som ønsket å skrive bacheloroppgava si i pressehistorie, fikk veiledning av meg, i tillegg til at tema og opplegg ble kommentert på kurset i Mevi200.

Min vurdering av endringene i opplegget for kurset i Mevi211 og et eget bacheloroppgavekurs er udelt positive. Tidligere bestemte Mevi211-studentene seg tidlig for tema for oppgava, og de verken leste pensum eller fulgte forelesningene i andre deler av kurset. Fordi de i det nåværende opplegget skulle gjennom en hjemmeeksamen, var interessen for pensum og forelesninger mye bedre, og de som valgte å skrive bacheloroppgave i pressehistorie fikk rimelig tid til det, og de kunne da bruke full arbeidstid i på pressehistorie.

To andre endringer i opplegget for kursert, var at studentene skulle skrive en øvingsoppgave i et eget seminar, og at det var ansatt seminarleder som tok seg av den delen av virksomheten. Jeg mener at både opplegget med en øvingsoppgave og en seminarleder, fungerte veldig bra.

Praktisk gjennomføring

Kurset besto av to deler: (i) En rekke på 10 forelesninger der jeg hadde 8 og Lars Arve Røssland hadde 2. (ii) Et opplegg der en seminarleder hadde ansvaret for å kjøre studentene gjennom et obligatorisk oppgaveseminar. Seminarlederen godkjente oppgavene, i noen få tilfeller i samråd med meg. Bortsett fra litt generell informasjon i de første forelesningene, gikk de to kursene uavhengig av hverandre, men jeg hadde hele tida god kontakt med seminarlederen, som til dels fulgte forelesningene, og som tok opp viktige tema fra seminaret med meg. Seminarlederen, Stig Kviljo, fungerte veldig godt.

Forelesningene fulgte stort sett strukturen i hovedboka (Ottosen/Røssland/Østbye: *Norsk pressehistorie*, som stort sett er skrevet med sikte på et kurs av denne typen).

I pensum var det denne gangen lagt opp slik at studentene skulle velge en norsk avishistorie, f eks fra hjemstedet. Denne skulle så brukes i den obligatoriske seminaroppgava, der studenten skulle velge et generelt tema (partipresse, eierskap, redaktørrolle, etc.) og se hvordan det slo ut i den konkrete

avisa. Et problem her er at de valgte et tema fra den moderne pressehistorie, og det var noe vi kom til i de siste forelesningene – etter at studentene hadde skrevet sine øvingsoppgaver.

I studentevalueringa framkommer det at mange mener at temaet for øvingsoppgava var for vidt. En viktig del av oppgava var at studentene sjøl skulle formulere tema og velge hvilken avis de skulle skrive om. Det burde nok vært sagt litt mer innledningsvis, men jeg vil holde fast ved å overlate til studentene sjøl å velge og formulere tema i dialog med seminarleder.

Strykprosent og frafall: 36 var oppmeldt til eksamen, 32 møtte (89 %) og alle besto.

Karakterfordeling: A var beste karakter (4 fikk det). C var dårligste karakter (12 stk). B var gjennomsnitt

Studieinformasjon og dokumentasjon: Ved starten av kurset var det utarbeidet en oversikt over opplegget for kurset (pensum, forelesninger, info om seminar og eksamen, mm.).

Tilgang til relevant litteratur: Det faste pensum var greit tilgjengelig. Studentene måtte til en viss grad finne fram til lokale avishistorier (jeg hadde en del eksempler i oversikten over opplegget over kurset). Det er et problem at fakultetsbiblioteket ikke har så mye lokale avishistorier utenom det som gjelder bergensområdet. Jeg anbefalte studentene å ta kontakt med lokale folkebibliotek, som stort er veldig hjelpsomme, og det fungerte i flere tilfeller. Jeg låten bort noen bøker fra egen samling.

Faglærers vurdering av rammevilkårene

Jeg syns den nye studieplanen fungerer greit. Den gjør at studentene har et breiere fokus på pensum enn tidligere.

Lokaler og undervisningsutstyr: Forelesningene gikk (stort sett) i Studio B i Stein Rokkans hus. Lokalet var passelig stort. Det var et problem at låssystemet der ikke fungerte gjennom semesteret. En forelesning blei holdt i et nærliggende lokale, som journaliststudentene (men ikke jeg) hadde tilgang til. Etter det skaffet Instituttet meg en egen nøkkel til lokalet. Lokalet fungerte rimelig greit, bortsett fra at det ikke var mulig å slå av tavlelyset, slik at lerretet blei alt for sterkt belyst og kontrasten tilsvarende dårlig. Det er behov for noen justeringer i lokalet.

Faglærers kommentar til studentevalueringen

Nedenfor følger seminarlederens vurdering og den evalueringa som seminarlederen gjennomførte blant studentene på det siste seminaret. Jeg antar de gir et rimelig godt bilde av kurset, sett fra studentenes side.

Seminarlederens evaluering:

I dette skrevet, som jeg har levert sammen med en oppsummering av studentenes evaluering av kurset, vil jeg gjøre rede for noen egne tanker rundt hvordan seminarene fungerte, hva som gikk bra og mindre bra, og hva som kan endres til en annen gang.

Avviklingen av seminarene gikk stort sett greit. To utfordringer meldte seg her. For det første var det, ikke uventet, vanskelig å få mange til å presentere de første gangene. Det ble med en til to presentasjoner. Jeg tenkte at dette kom til å jevne seg ut etter hvert, men selv mot slutten hendte

det at presentasjoner falt fra og at møtene ble kortere enn planlagt. I starten var det vanskelig å bruke tiden fullt ut, men jeg valgte å ikke holde på studentene lengre enn nødvendig.

Oppgavene var ofte preget av at studentene ikke hadde formulert problemstillingene så konkret som jeg er vant til. "Jeg har hatt om etableringen av BT", for så å gå rett på avishistorien var en gjenganger. Oppgavene ble greie, men jeg synes mange burde konkretisert bedre hva de ønsket å finne ut gjennom oppgaven, noe jeg også nevnte flere ganger under seminarene at de burde være obs på. Ellers var det noen veldig gode besvarelser, mange som absolutt holdt mål uten å skille seg ut, og noen svake.

En ting jeg trodde skulle bli et problem var innleveringsfristen 1. november da det i tillegg ble sagt at oppgaven skal leveres en uke etter presentasjon. Men dette så de fleste ut til å forstå. For å unngå forvirring i fremtiden vil jeg likevel foreslå å sløyfe 1. november-fristen, slik at det kun informeres om at oppgaven må leveres en uke etter presentasjon og at de første som skal fremføre får et par uker på å komme i gang slik de fikk nå.

Presentasjonene var ofte preget av at studenten ikke var ferdig med oppgaven. I studentevalueringen ble det påpekt at flere presentasjoner inneholdt mer stoff om den enkelte avis enn stoff fra pensum. Dette kan komme av at studentene brukte mest tid på å samle stoff om avisen og at de brukte mer tid på pensum uka mellom presentasjonen og innlevering. Klarere krav til pensumbruk i presentasjonen kan være en idé. Det kunne vært et krav at presentasjonene har en generell pensumdel og en spesifikk del om avisen for å gjøre presentasjonene mer relevant for alle. En av studentene sendte inn sin oppgave før presentasjonen selv om dette ikke var et krav. Både jeg og vedkommende opplevde at det ble lettere å gi respons og diskutere oppgaven konkret når jeg hadde lest gjennom den foreløpige teksten på forhånd. Å levere et utkast før presentasjon ble også foreslått på evalueringen.

Oppmøtet var godt, særlig i starten. Svært få var til stede mer enn fem ganger. Noen få var til stede færre ganger enn det opprinnelige kravet. Presentasjoner som måtte utsettes var egentlig et større problem enn oppmøtet i seg selv. I evalueringen reagerte en student spesifikt på at kravet til oppmøtet ble "lettet på" underveis. Her må jeg nok ta selvkritikk for å ha nevnt en av de siste gangene at alle som fikk oppgaven godkjent ville kunne ta eksamen. Jeg burde ha formulert dette på en annen måte.

Opplegg utover oppgavepresentasjonene ble etterlyst av flere studenter i evalueringen. Jeg fikk i forkant beskjed om at seminarene først og fremst skulle dreie seg om å presentere oppgavene og diskutere dem. Jeg opplevde studentenes vilje til å diskutere oppgavene og temaene som svært varierende fra gang til gang. Til det første møtet hadde jeg notert noen generelle åpne spørsmål knyttet til temaet som den ene presentasjonen den gangen handlet om. Vi fikk en grei diskusjon ut av dette, men det ble nok mer syning enn pensumrelatert. Generelt var det lettere å få i gang en diskusjon på den mindre mandagsgruppa enn på den store tirsdagsgruppa. I evalueringen ønsket flere studenter mer diskusjon, men selv om ordet var fritt både etter presentasjonene og mot slutten av møtene opplevde jeg ofte at ingen tok ordet, selv da jeg stilte dem spørsmål.

På etterspørsel lagde jeg til noen repetisjonsoppgaver til de siste tre-fire møtene. En av disse gikk ut på å bruke hjemmeeksamensoppgaven i kringkastingshistorie sammen med tidligere skoleeksamensoppgaver i pressehistorie og diskutere oss frem til mulige hjemmeeksamensoppgaver

i pressehistorie. En annen gang forberedte jeg noen spørsmål om partipressa som studentene fikk diskutere i grupper før svarene ble lagt frem. Jeg opplevde at det var mest aktivitet og deltakelse blant studentene da de fikk diskutere i mindre grupper. I evalueringen var det flere som etterlyste mer undervisning på seminarene. Men jeg må innrømme jeg tviler på at de fleste studenter har tålmodighet til å følge med på presentasjoner med hverandre og deretter høre på seminarlederen stå og snakke. Da tror jeg det har mer for seg å sette i gang diskusjon mellom studentene, noe jeg også gjorde gode erfaringer med, men som ikke ble gjort hver gang. På et av de siste seminarene hadde jeg planlagt å stille noen kjappe repetisjonsspørsmål om pressen under andre verdenskrig. Dette hadde jeg satt av ti minutter til da det var mange fremføringer på planen, men flere av disse falt fra og dermed ble opplegget mitt litt tynt i forhold til tiden som var igjen. I det hele tatt ble mine forsøk på opplegg utover oppgavepresentasjonene noe preget av prøving og feiling. I tillegg ser jeg at jeg burde kjørt et fast opplegg som fulgte forelesningsrekka. Men skulle dette opplegget vært mer omfattende, slik noen ønsket i evalueringen, tror jeg at det måtte vært noe jeg og emneansvarlig måtte utarbeidet i forkant. Jeg har inntrykk av at det er slik det fungerer i andre MEVI-fag der seminarene dreier seg mer om pensumrepetisjon og diskusjon.

Studentenes evaluering

Gjennomført og skrevet av seminarleder

Denne evalueringen ble gjennomført ved at studentene som var til stede på siste møte med begge grupper i uke 45 fylte ut et skjema der det var mulig å kommentere forskjellige aspekter ved kurset. Dette skrevet er basert på helhetsinntrykket fra skjemaene og de tingene som ble nevnt flere ganger av forskjellige studenter er vektlagt mest. Men jeg har også inkludert noen kommentarer som skilte seg ut. Sender noen av mine egne tanker om opplegget og gjennomføringen i et eget skriv.

Stig Kviljo, seminarleder

Helhetsinntrykk

En utbredt oppfatning ser ut til å være at flere studenter opplevde MEVI211 som et taltungt og til dels tørt kurs. Flere har kommentert at forelesningene består av mye statistikk og grafer og savner at foreleser går grundigere inn på enkelte temaer. En student etterlyser flere visuelle eksempler som for eksempel gamle avissider. Dette stod sentralt på Røsslands første forelesning, men her var det meget lavt oppmøte, så mange gikk glipp av dette. Noen savner mer internasjonal pressehistorie og en student foreslår at dagens kurs heller burde vært kalt "Norsk pressehistorie". Flere er også positive og mener det er et interessant og lærerikt kurs som gir et godt innblikk i temaet.

Teoretisk innhold

Som nevnt har flere kommentert at det blir mye "grafer og tall" på forelesningene. De fleste ser derimot ut til å føle at kursets innhold er greit å forstå seg på. En student hevder at kurset ikke er like nyttig for medievitenskapsstudenter som for journaliststudenter.

Undervisningen

Utover at noe av stoffet blir tungt eller tørt har flere studenter kommentert at forelesningene blir for mye ren opplesning fra powerpoint uten tilleggsinformasjon eller kommentarer utover dette. Noen

hevder at de da like godt kan lese alt på egen hånd, noe de selvsagt også har full rett til å gjøre. Et par studenter har kommentert at de etter hvert sluttet å gå på forelesningene. De som er kritiske til statistikkbruken i powerpointene ser ut til å forstå viktigheten av stoffet, men mener det vies for mye plass og tid til dette.

Pensum

De aller fleste ser ut til å være meget fornøyde med hovedboka "Norsk Pressehistorie" av Ottosen/Røssland/Østbye. Så å si alle kommentarer om denne boka er med positivt fortegn. De fleste ser ut til å ha brukt denne boka mest og en student hevder den er bedre enn i mange andre fag. Flere er også positive til det å kunne velge egen litteratur til oppgaven, mens noen mener det var vanskelig å finne egne bøker. Noen etterlyser litteratur som tar for seg presseutvikling de siste par tiårene.

Obligatorisk oppgave

Her begynner man å merke individuelle forskjeller fra student til student. Noen er veldig fornøyd med å få skrive en åpen oppgave og velge problemstilling samt deler av pensum selv. En god del uttrykker derimot at oppgaven var for vidt formulert og at det oppstod usikkerhet rundt hvordan pensum skulle brukes. En student påpeker at dokumentet om oppgava som ble lagt ut i fillageret på Miside var til god inspirasjon, sammen med lister over anbefalt litteratur. Men det er bemerkelsesverdig mange som mener at oppgaven er for vid. En student savner mer retningslinjer, mens en annen hevder at det tok lengre tid å finne tema og problemstilling enn det gjorde å skrive selve oppgaven. En student mener at det virket som "alle hadde problemer med å forstå hvordan oppgaven skulle løses". Østbye nevnte for meg at han til en annen gang vil vurdere å bruke deler av første forelesning på å informere om hva en slik oppgave bør inneholde. Det tror jeg er en god idé! En av studentene foreslår at det sammen med oppgaven kunne blitt gitt noen eksempler på mulige problemstillinger.

Seminar og tilbakemelding

Kritikken mot seminarene går først og fremst på at mange mener seminarene manglet struktur og at det ikke burde være obligatorisk oppmøte slik de har vært nå. Jeg har gjort meg noen tanker om hvordan dette kan løses til en annen gang, mer om det i mitt eget notat. Men i all hovedsak vil jeg påstå at jeg gjennomførte seminarene slik jeg var blitt bedt om.

Flere studenter opplever det som "meningsløst" at det er obligatorisk oppmøte for å høre på hverandres oppgaver og etterlyser mer opplegg utover presentasjonene, som var hovedopplegget under dette seminaret. Flere savner mer sammenheng mellom seminarer og forelesninger med tanke på tema og pensum. En student påpeker at svært mange presentasjoner handlet mer om avisen enn om pensum. Flere hevdet at de ikke fikk så mye ut av seminarene på grunn av dette, men det er også et par som uttrykker at de satte pris på å høre på de andres oppgaver. Når det gjelder veiledning og hjelp med oppgave er de fleste kommentarer positive. Flere later til å være fornøyd med responsen de fikk underveis i arbeidet. Svar på spørsmål per e-post ser også ut til å ha fungert godt.

Forbedringspotensiale

For å ta undervisningen først, her etterlyses det mindre fokus på statistikk og mer på kontekst og forståelse av historien. Det etterlyses også kommentarer utover powerpoint-presentasjonene under

forlesninger. Flere etterlyser mer rom for diskusjon og deltakelse fra studentene. En nevner Røsslands forelesninger som et godt eksempel på dette, en annen mener det kunne vært flere av disse. Forelesningssalen nevnes av én student som mener denne burde vært byttet.

På seminarene ønsker studentene mer å gjøre utover presentasjonene. En student påpeker at seminarene noen ganger ble kortet ned fordi presentasjoner falt fra. Det er beklagelig. Noen foreslår at seminarenes tema bør følge forelesningene og at presentasjonene følger seminarenes tema. Dette kan gjennomføres, men vil bli en utfordring når det kommer til fordeling av presentasjonene. Hovedårsaken til at studentene ønsker tema på seminarene er at de da kan lese seg opp til hvert seminar. Oppgaven ser ut til å ha fungert greit, men noen etterlyser klarere retningslinjer for hva den skal inneholde og hvordan pensum skal brukes. Noen mener at det er unødvendig med obligatorisk oppmøte på disse seminarene og en student foreslår at det heller er obligatorisk oppfølging i tillegg til presentasjon.